

[Faint, illegible handwriting, likely bleed-through from the reverse side of the page]

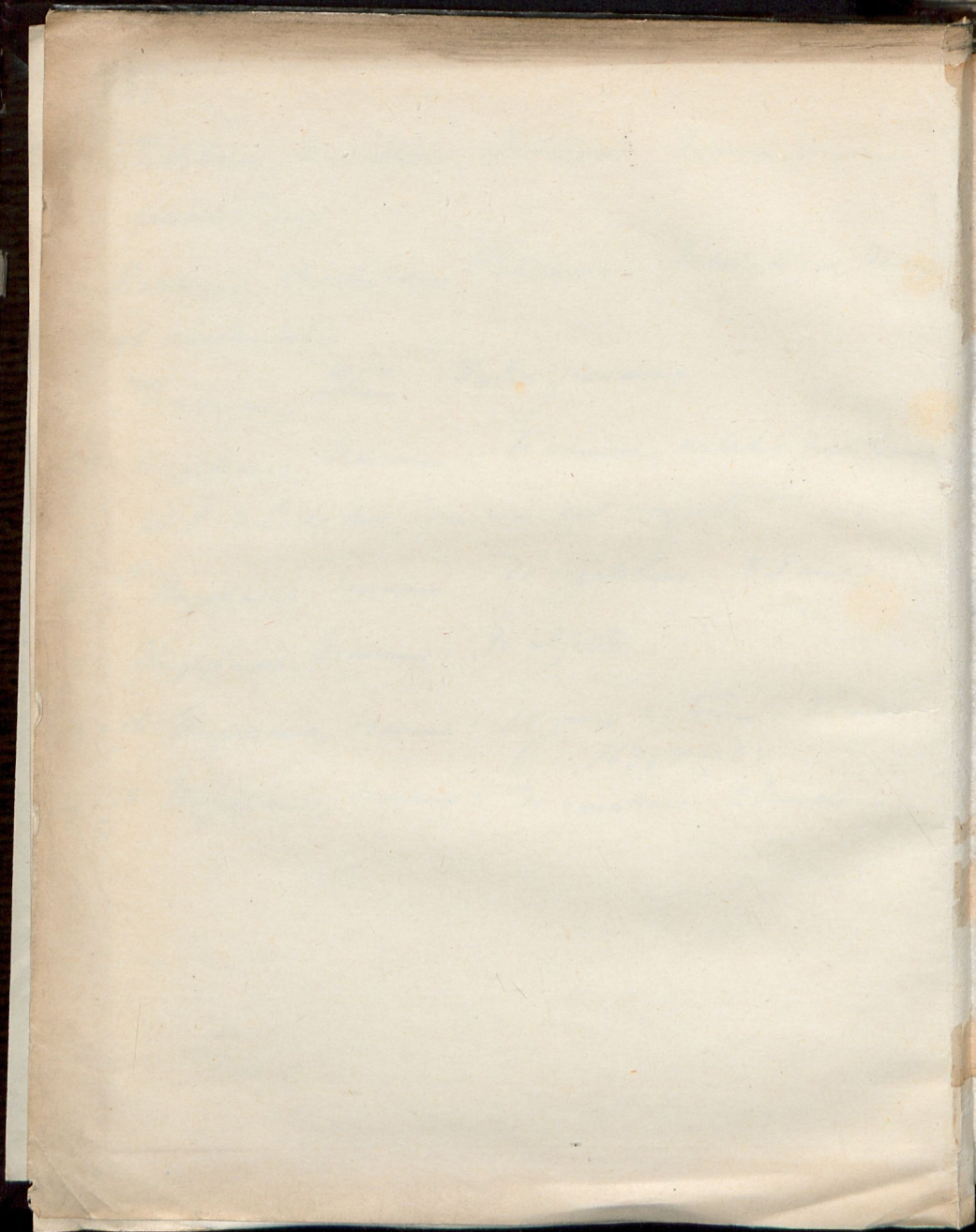
1638.

1. Vicherus, Johann Michael: De censoribus.
2. Vicherus, Johann Michael: De rebus nuptiarum.
3. Vicherus, Johann Michael: Philozeugmata.
4. Fibyginus, Godefridus: De homicidiis.
5. et Fibyginus, Godefridus: De jure venandi, aucupan-
di et piscandi. 2 Sumpt. 1638? 1756
6. et Thomannus, Ortolphus: De principum imperii jure.
2 Sumpt. 1636? 1698.
7. Puccschenck, Zacharias: Quaestiones controversae ex
jure positum excerptae.
8. et Puccschenck, Zacharias: De rebus ac usu computationis
graduum.
9. Puccschenck, Zacharias: De furtis
10. Puccschenck, Zacharias: De purgatione Pennsica
et vulgaris.
11. Puccschenck, Zacharias: De jure retractus

1638.

12. Richterius, Christophorus Philippus: Recursus gemina
questionum
13. Richterius, Christophorus Philippus: De solutione, decreto
et auctoritate
14. Theronius, Petrus: Tabula juridica.
15. Ungepaus, Erasmus: De veniens aetatis petitione
ad P. 2 C. de his, qui ven. aet. impetr.
- 16^{h. 17} Ungepaus, Erasmus: De regalibus. 2 Bimpl.
17. Ungepaus, Erasmus: De adjecto.
- 18^{h. 16} Ungepaus, Erasmus: De jure hoforum. 2 Bimpl.
1638 + 1724.
- 19^{h. 28} Ungepaus, Erasmus: De venatione. 2 Bimpl.

17876

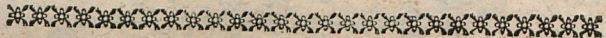
76.

1638, 5

6

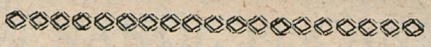
DISSERTATIONEM IVRIS PVBLICI,
D E

IVRE VENANDI,
AVCVPANDI ET
PISCANDI,

GERMANIS:

Von Wild- Vogel- Fischfang- und Forst- Rechten,
auch wie man und wer sich dessen anzumassen befugt.

PRAESIDE

GOTHOFREDO FIBIGIO,

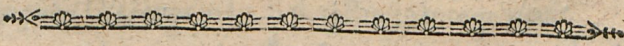
APVD IENENSES ANTEHAC ICTO CELEBERRIMO,

D. XVI. AVG, CIO IO C XXXVIII.

HABVIT

GODOFREDVS SCHEFFER,

GORLICIVS.

I E N A E,

EX OFFICINA HELLERIANA, 1756.

1758

IVRE VERNANDI

AVGVPANDI ET

ELIABANDI

...

...

...

...

...

...

GOTTFRIEDO BIBIGIO

...

...

GOTTFRIEDO SCHEFFER

...

...

...

EX OFFICINA REPERIENDA

I. N. D. N. I. C.

DE

IVRE VENANDI, PISCANDI
ET AVCVPANDI.

PROOEMIUM.

*um ea, quae frequenter in foro
contingunt, multorumque cen-
suris subjacent, saepiusque exa-
minanda sint, secundum JC.
Paul. in l. 25. ff. d. Liberat. legat.
baud postremum, autumavi-
mus, obtinere locum materiam de Venationibus.
Nam quod Ulpianus in l. 1. ff. d. restit. in integr. dixit,*

A 2

id

id optimo jure huic Venationum materiae praescribitur. Utilitatem hujus materiae non egere commendatione, cum ipsa se ostendat, imo satis, etiam nobis tacentibus, ex ipsis controversis infinitis, quae inter Magnates quotidie existunt, videre sit. Hanc itaque materiam paucissimis agere, atque disquisitioni tradere constituimus. Faxit DEVS, ut ipsi gloriosum, nobis fructuosum eveniat.

§. I.

Quaenam varii sint modi acquirendi rerum dominia, quae ex Jure Civili, Gentium ac Naturali descendunt, nos tamen relictis civilibus, hac vice saltem de iis agemus, quae ex Jure Naturali seu Gentium originem traxerunt, videlicet de Occupatione, in specie sic dicta, sive Venatione, qua omnia animalia, quae mari, caelo & terra nascuntur, & quae libere hinc inde vagantur, (ferae nimirum pisces & volucres) sunt capientium, §. 12. l. de rer. divis. l. 1. §. 1. l. 3. ff. d. acquir. rer. dom.

§. II. Ne autem quid antiquitatis ignoretur, §. 1. l. d. testam. ordinand. Originem Venationis longe vetustissimam esse, & ab initio mundi omni-

omnibus hominibus indistincte voce divina concessam esse, apparet *Gen. I. 26. & 28. Gen. IX. 2. Levit. XVII. 13. Psalm. VIII. 8. & 9. Paul. 1. Cor. XV. 27.* ubi omne id, quod ad usum victus & vestitus datum est nobis, capi conceditur, jam vero fera & omnia animalia ideo nobis data sunt, capi autem sine venationibus minime possunt. Cui consonat *Jus Saxon. Landrecht lib. 2. art. 61.*

§. III. Capiuntur autem non tantum de jure Naturali, verum & Gentium, bestia, volucres & pisces, quæ mari, cælo, & terra nascuntur, Venatione, Piscatione & Aucupio, & statim illius esse incipiunt, qui ea animalia occupat. Quod enim nullius est, id naturali ratione occupanti conceditur. *d. §. 12. I. de rer. divis. l. 1. §. 1. l. 3. ff. d. acquir. rer. dom.*

§. IV. Quemadmodum aër ejusque usus communis est, *l. 2. §. fin. ff. ne quid in loc. publ. §. 1. I. de rer. divis.* ita tanquam communis perpetuo in totum occupari non potest, §. 3. ubi *Bald. d. rer. divis.* Unde si quis aëre uti prohibuerit, actione injuriarum tenetur, *d. l. 2. §. fin. ff. ne quid in loc. publ.* Ex quo sequitur, quod aves, quæ sunt in arbore, quæ dici possunt esse in aëre, & volucres, quæ in cælo nascuntur, ita animalia ubicunque sint, natu-

rali rationē capientium fiant, nisi expresse reperiatur prohibitum. *Heig. q. 15. n. 17.*

§. V. Licet occupatio vel Venatio in genere considerata, tres sub se contineat species secundum illam animalium differentiam, *pr. l. d. J. N. G. & C.* aucupium videlicet, piscationem & venationem, *Treuth. vol. 2. disp. 20. thes. Arum. vol. 3. discurs. 19. th. 9.* tamen nonnunquam pro uno eodemque ponitur, *l. 9. §. 5. ff. d. usufruct. c. 1. §. nemoretia. de pac. tenend. & ejus violator. Georg. Mor. d. jur. Venand. c. 1. n. 16. VVesenb. in parat. ff. d. acquir. rer. dom. num. 7.*

§. VI. Et hæc in genere de Venationibus dicta satis sunt; sequitur, ut ordine de Venationum singulis speciebus tractemus, videantur §§. 2. 12. & 14. *l. d. rer. divis.* Et hujus rei tria membra faciemus. Sit itaque

I. MEMBRVM
DE
VENATIONIBVS.

§. VII.

A principio quidem quatuor species hujus Venationis passim à DD. recensentur. Quædam

dam enim I. Oppressiva hominum dicitur *Micbaa VII. 2. Jer. XVI. 16. Psalm. XCI. 3.* quo sensu etiam Nimrodus robustus Venator dicitur, *Gen. X. 9.* i. e. hominum, quos ad turrim ædificandam allexit, oppressor & extinator, *c. non est. 2. distinct. 6. in fin. gl. in c. qui Venatoribus. dist. 88. Bodin. 1. de Prop. 6. pag. 72. Dan. Otto de jur. publ. c. 1. pag. 7. Sebast. Med. d. venat. tr. 1. q. 9. num. 2. Georg. Mor. p. 1. c. 1. num. 5.*

§. VIII. II. Quædam Bestiaria nominatur sive arenaria, ut quando quis locata ad hoc opera cum bestiis depugnaturus in arenam prodit, *l. 1. §. 6. vers. qui & operas. ff. de postuland. Novell. 105. c. 2. Idem Arum. th. 3.*

§. IX. III. Quædam Adulatoria appellatur, qua quis verbis blandis & mellitis alium, veluti inelcatum defraudat. Quo sensu laudem venari & aucupari dixit, *Cic. ad Herenn. pro Cluent. Georg. Mor. tract. de Venat. p. 1. c. 1. n. 7. & seqq.*

§. X. IV. Quædam denique saltuosa & clamorosa, quæ fit in saltibus cum canibus ut loquuntur, & clamore, unde venatio saltuosa & clamorosa vulgo appellatur.

§. XI. Nos omissis cæteris speciebus, de hac quarta, quæ est ferarum, quæ fit in saltibus cum canibus, agemus.

§. XII.

§. XII. Habentur quidem variæ Venationis descriptiones, ut videri poterit *Sebast. Med. in tract. d. Venat. p. 1. q. 1. num. 1. Georg. Mor. d. l. n. 10. Vultej. in I. R. lib. 1. c. 70. Pruckmann. de Regal. §. venatio. c. 2. n. 1.* nos tamen talem amplectimur: Quod sit facultas libera occupandarum ferarum in nullius Dominio existentium Jure Divino, Gentium & Civilibus permitta, c. 1. *Genes. v. 1. & 3. l. 14. ff. d. acquir. rer. dom. l. 28. ff. d. usur. l. unic. C. d. venat. ferar. lib. 11. Harpr. ad §. 13. l. d. rer. divis. n. 11.* Et quæ à vento vel venis derivatur secundum Varron. l. 4. *Pontan. lib. 3. progymn. part. 2. coll. 77.* de quibus & aliis hujus voculæ significatibus Lexicographi.

§. XIII. Ad illustrandam definitionem examinare, cur Juris Civilis sit, inuentum non erit. Propterea enim Juris Civilis sit mentio. Quia constat jus alicui venandi interdum ex constitutionibus, vel statuto, nonnunquam ex consuetudine & præscriptione aliquando competere. *arg. l. 13. §. ult. ff. d. injur. l. unic. C. de venat. ferar.* At constitutio & consuetudo l. 32. *ff. d. LL. & præscriptio, l. 1. ff. d. usucap. & privilegium, l. 16. ff. d. LL.* Juris Civilis censetur. Proinde jus venandi, istis modis quæsitum, non immerito Juris Civilis esse censetur.

§. XIV.

§. XIV. Bestiæ appellatione proprie & nisi communi loquendi usu aliud introductum sit, fera tantum animalia continentur, nec animalia mansueta & domestica, *Sebast. Med. in tract. de Venat. in pr. n. 17. & seqq. Georg. Mor. id. part. 1. num. 20. Pruckmann. de Regal. §. Venatio. c. 2. n. 14. Arum. discurs. Academ. jur. publ. 19. vol. 3. th. 166.*

§. XV. Occurrit hic quaestio: An nimirum in genere Venatio licita sit? Ubi in hac plura sunt consideranda jura. Nam si inspicatur jus Gentium, utique reperitur absolute venationem esse licitam, §. 12. *I. d. rer. divis. l. 1. §. 1. & l. 3. ff. d. acquir. rer. dom.* De Jure Civili disponitur in *l. u-nica. C. d. Venat. ferar.*

§. XVI. De Jure Gentium nullum dubium est, siquidem ab initio Dominium ferarum non tantum Principibus DEVS, sed universo hominum generi subjecit, rerumque à se creatarum usum omnibus communem & licitum esse voluit *Genes. I. 19.* quod & Aristoteles asserit: *Plantæ, ait, sunt animalium gratia, cætera omnia animalia hominum causa, mansueta quidem propter utilitatem & cibum, fera vero propter cibum & alia adjumenta, ut & vestis & cætera instrumenta ex iis fiant.*

§. XVII. Hinc omnia animalia, quæ mari,
B
coelo,

coelo, & terra nascuntur, atque ab alio capta fuerint. Jure Gentium illius statim esse incipiunt dd. ll.

§. XVIII. Quod tamen locum non obtinet in iis animalibus, quæ naturæ mansueta sunt, ubicunque enim sunt, Domini sunt, ut gallinæ & anseres, §. 16. l. d. rer. divis. ideoque occupantis non sunt, hæc vero, si quis alius lucrandi animo acceperit, neque Domino restituere voluerit, tam furti, quam actione ad exhibendum tenetur, §. 16. l. d. rer. divis. l. 3. §. fin. l. 5. §. 1. l. 6. cum similib. ff. ad exhibend. junct. a. l. 5. §. 6. ff. d. acquir. rer. dom. l. 37. ff. d. furt. Pruckmann. d. Regal. §. venatio. c. 2. n. 23.

§. XIX. In animalibus vero, quæ natura quidem fera sunt, sed ex accidenti mansueta facta sint, talis comprobata est Regula. Ut tum demum fiant occupantis, si in libertatem naturalem se receperint, redeundique consuetudinem abjecerint, §. 17. l. de rer. divis. Ist hæc autem redeundi consuetudo quando deserit vel non, cum in mero facto consistat, ideoque hoc judicis arbitrio relinquendum, qui ex certis notis vel signis pro ratione circumstantiarum dijudicet, quando vel duret vel deserit. Pruckmann. de Regal. §. venatio. c. 2. n. 25.

§. XX. Venatio autem adeo libera est, ut in suo solo indistincte institui possit, in alieno vero
tunc,

tūnc, si Dominus non prohibeat, intrare aliquē
fundum alienum, *l. 3. §. 1. ff. d. A. R. D.* cum admo-
dum iniquum vel durum sit cujuslibet libidini pa-
tere secreta possessionum.

§. XXI. Quod si neglecta Domini prohi-
bitione, fundum alienum ingressus fuerit, si quæ
cœperit animalia, fiunt ejus jure occupationis, non
Domini, *§. 13. l. d. rer. divis. l. 3. ff. d. A. R. D.* licet
fera in alterius agro sublederit, nihilominus manet
nullius, quod autem nullius, id sic occupamus ju-
re, ut in eo nihil alteri detrahamus, Dominus vero
adversus talem ingredientem intentare potest acti-
onem injuriæ, *l. 13. §. 7. Et fin. d. injur. Arnif. l. 3.
cap. 4. num. 1.*

§. XXII. Fallit hoc jus I. nisi fructus fundi
ex venatione constent, aut prohibitio auctoritate
vel sententia Judicis facta sit, *Arg. l. 7. §. 5. ff. pro
Empt. l. 6. ff. d. V. O.* Tunc enim prædam Domi-
no fundi restituendam recte putant *Pruckmann. d.
§. venatio. c. 6. n. 25. Seb. Medic. p. 1. q. 7. n. 11. Six-
tin. d. Regal. n. 2. c. 18. n. 25. Arnifaus d. jur. Majest.
l. 3. c. 4. n. 1. in fin.*

§. XXIII. Nisi II. Dominus Venatorem
ante prohibuerit, quam fundum ingrederetur.
Nam si post ingressum prohibitus fuerit actionis

injuriarum, non erit. *Pruckmann. in d. §. venatio. d. Regal. num. 27.* Hoc tamen non negatur, si fundo damnum dederit, fructusve læserit, quin injuriarum aut L. Aquilæ actione conveniri possit, *l. 23. §. fin. in fin. ff. d. injur. l. 2. §. 9. ff. ne quid in loco publ. gl. ad l. 16. ff. d. S. P. R. arg. l. 25. ff. d. ad. empt. Sixtin. d. Regal. l. 2. c. 18. n. 25.*

§. XXIV. Nisi III. armata manu à Domino prohibitus fuerit, ne fundum suum ingrediatur, *arg. l. 29. §. 1. vers. alius. ff. ad L. Aquil. gloss. in l. 3. §. 1. vers. plane. ff. d. A. R. D. Pruckmann. d. l. n. 28.*

§. XXV. Nisi IV. aliud consuetudine receptum fuerit. Dubium enim nullum est, quin consuetudine introduci possit, ut fera in alieno capta, capienti non acquiratur, *§. 8. §. 9. I. d. F. N. G. & C. Jacob. d. S. Georg. ver. & cum venatio. n. 3.*

§. XXVI. Si autem Venator spreta Domini prohibitione, agrum sylvamque ejus intrat, monitusque, ut exiret, nihilominus in ea constitit, hoc casu propria auctoritate vi expelli potest, *per l. 11. l. 27. ff. d. vi & vi armata. l. 3. ff. d. justit. & jur. l. 45. §. 4. ff. ad L. Aquil.* Dominus tamen fundi, venatorem dum in actu venationis est, capere vel detinere nullo potest. Quoniam privata captura & incarceration illicita est, *tot. tit. C. d. privat. carc. inbib.*

bib. tot. tit. C. ne quis in sua causa jud. Novell. 134. cap. 7.

§. XXVII. Et quanquam contra Domini voluntatem & prohibitionem ingressus fuerit fundum, ad feras captas nihil vel eorundem æstimationem teneatur; cum tamen ad damni per ingressum istum Domino fundi quocumque modo illati, emendationem obligatum esse æquitati & justitiæ consensus est, *tot. tit. ff. C. ad L. Aquil.* In cuius damni illatione habetur ratio animalium, quæ Dominus capere potuisset, si prohibitus ingressu abstinuisset. Quod tamen verum non aliter putaverimus, nisi venatio adeo certa sit & fertilis, ut fallere non possit.

§. XXVIII. Atque hæc de locis privatis. In publicis si quis feras operam navantem prohibuerit, injuriarum actionem sustinet, *pre. call. l. 43. §. 3. l. 2. §. 9. ff. ne quid in loc. publ. l. 7. ff. d. divers. C. temporal. præscript. VVesenb. in paratit. ff. d. A. R. D. n. 7.* nisi post factam prohibitionem & alterius patientiam jus illud præscriptione sibi acquisierit, ut ipsi soli in eo loco venari liceat, *arg. l. 7. ff. d. divers. C. temporal. præscript.*

§. XXIX. Hæc tenus quæ dicta, eo modo vera sunt, quando revera fera capta & in custodia

occupantis est, non vero, quando spes est captum
iri.

§. XXX. Itaque rejecta Trebatii & alio-
rum sententia recte provisum est, bestiam ab ali-
quo lethaliter vulneratam, & cassibus & laqueis
ejus irretitam, non prius tamen eam illi acquiri,
quam si prorsus nullo modo se extricare poterit, *l.*
55. ff. d. A. R. D. vel si eam ipse aut canes sui appreh-
enderit, vel vinculis exemerit, §. 12. & 13. *l. d. R.*
D. l. 5. §. 1. ff. d. A. R. D. VVesenb. in d. §. 13. n. 1. Se-
bast. Med. in tract. d. Venat. p. 1. q. 7. num. 6. Georg.
Mor. q. 1. c. 8. n. 13. & seqq. alias enim multa accide-
re possunt, ut is non capiatur, *d. l. 5. §. 2. in fin. ff. d. t.*

§. XXXI. Quamquam de Jure Civili hæc
opinio recepta fuit, hodiernis tamen moribus illa
ipsa opinio inter Venatores aliquibus in locis ita
observatur: ut, quamvis à me vulnerata, nondum
vero mea sit, quia nondum occupata, non tamen
licitum est eam alteri eripere, eamque persequen-
tem invidiose antevertere, *Gloss. in l. 5. §. 1. ff. d. A.*
R. D. Pruckmann. d. Regal. in d. §. venatio. c. 2. n. 26.
& seqq. Georg Mor. in tract. de jure venandi p. 1. c.
8. n. 5. & plur. seqq.

§. XXXII. Atque hæc sane jura olim con-
stitutata fuerunt, verum postea Canonibus & Con-
stitu-

stitutionibus Principum immutata sunt, & hodie ex inveterata Germaniæ consuetudine aliter usurpantur.

§. XXXIII. Atque ita primum Imperatoris Friderici constitutione interdictum fuit hominibus privatis, præsertim Rusticis, ne in publicis locis & saltibus retia, laqueos, aliaque instrumenta extendant, nisi ad Lupos, Leones, Pantheras, similesque nocivas bestias, *c. 1. §. nemo retia. vers. si quis Rusticus. d. pace tenend. Et ejus violat. in usibus Feudorum.*

§. XXXIV. Et hoc omne jus venandi terrarum Domini indistincte subditis suis hodiernis moribus adimerunt. Quæ quidem ademptio, an jure vel injuria facta sit? omnibus seculis tumultuosa fuit quaestio. Et cum jure Civili constitutum sit, ut loca publica ad Principes pertineant, *l. 3. §. pen. ff. d. jure fisci. l. 14. §. 1. ff. d. Servit. l. 2. §. 3. l. seq. ff. ne quid in loc. publ. l. 9. ff. ad L. Rhod. Et l. 2. ubi Bald. C. d. præscript. hæc interdictio defendi potest.*

§. XXXV. Nam non tantum in publicis, verum & privatis & propriis agris potuisse Principes hoc jus venandi sibi solis sumere, atque aliis venationem interdicerere, vel quia Principes sunt, vel quia

quia id longa consuetudine ita introduxerunt, vel quia eos iustæ causæ moverunt, communiter apud DD. nostros receptum est. *Vvesenbec. in paratit. ff. d. A. R. D. n. 7. Fachina. l. 1. contro. jur. c. 1.*

§. XXXVI. Subditi vero, qui à Venatione arcantur, injuriam sibi fieri conqueri nequeunt. Quia nec Dominio, nec possessione aliqua privantur, cum in loco aliquo venationi incumbere actus sit meræ facultatis, unde nulla obligatio, nulla denique actio proficiscitur: ita spoliatis ad integrandam venationem, nullum competere potest remedium. Non possessorium, quia possessione, quam nunquam habuerunt, nec adipisci possunt, spoliati non sunt. Privatio enim præsupponit habitum. *c. ad dissolvendum. extr. d. sponsal. impub. C. quod vero non formatum. 32. q. 2.* Non petitorium, quia nulla adest obligatio, qua Princeps, ne usum venationis interdiceret, adstringeretur. Ergo nec actio. *Pruckmann. d. Regal. in d. S. venatio. c. 4. n. 28. gl. German. 1. art. 62. Landr. lib. 2.*

§. XXXVII. Iustæ autem causæ sunt, quibus Principes hoc jus venandi subditis suis adimere voluerunt: I. Favor publicæ utilitatis, *l. 3. ff. d. off. Prator.* quæ hic maxime in considerationem venit. Publice namque interest, ad pacem & tranquillitatem

tem publicam tuendam, non esse commune omnibus jus venandi, cum quia communio parit discordiam, *l. 77. §. 20. ff. d. Leg. 2. l. 26. §. si cautum. ff. d. condic. indeb. cum similib.* tum quia subditi concordiam alere tenentur. *arg. l. 13. §. æquisimum. 3. ff. d. usufr. Nov. 85. in princ. Georg. Mor. part. 1. cap. 2. num. 30.*

§. XXXVIII. II. Svadet id ipsum specierum in animantibus conservatio. Cum enim feræ animantes in suo genere sint rariores, quam cicures, providente nimirum ita DEO, ne multitudine ferarum, aut communitas vitæ humanæ, aut agricultura infestaretur, atque damnum faceret; ideo facile devastari tota species posset, saltem in aliqua regione, si indistincte cuilibet, illud venandi jus esset concessum. *VVes. in parat. ff. d. A. R. D. n. 7.*

§. XXXIX. III. Ne indifferens Venationis permissio ab agricultura & tota vita rustica, à qua agricolas non abduci publice utile est, ut videlicet agri colantur, uberioresque efficiantur, sit avocamentum, *auth. Agricultores. C. qua res pignor. l. 2. ff. d. feris.* & hanc rationem videtur innuere *text. in d. c. 1. §. Si quis rusticus. de pace tenend. Georg. Mor. part. 1. c. 2. num. 28.*

C

§. XL

§. XL. IV. Quia Venatio ferarum præcipue majorum sine armis & bombardis fieri non potest: sed armorum usus quotidianus agricolis multis ex causis est interdictus, *tot. tit. in Auth. ut armor. usus. §. si quis. §. F. 27.* qui tamen, cum sylvas & rura inhabitent & incolant, ad venationem maxime sunt oportuni. Unde sequitur, & venationem recte prohiberi posse, cum prohibita omnia esse censeantur, quæ ex prohibito consequuntur.

§. XLI. V. Merito etiam id Principibus, quibus maximæ curæ circa Reipubl. administrationem incumbunt, ut sese, quandoque in pace recreare possint, concedendum erit juxta illud:

Quod caret alterna requie, durable non est.

Arniseus l. 3. c. 4. n. 8. in fin.

§. XLII. VI. Et tandem confirmatur hoc ipsum autoritate sacræ paginæ *Hier. cap. XXVII. 6. & c. XXVIII. 14. & Daniel. II. 38.* ex quibus colligitur, ejus esse bestias, cujus est territorium. *Pruckmann. de Regal. in d. §. venatio. c. 4.* ubi plura adducit fundamenta *Vvesenb. in paratit. ff. d. acquir. rer. dom. n. 7. Zoanett. d. duplic. venat. num. 42. & seqq. Fachin. 1. controu. c. 1. Heig. p. 1. q. 15. n. 33. Harp. ad §. 13. n. 64. & mult. seqq. Arum. disp. 18. th. 1. & Exercit. I. 4. thes. 9. Forst. disp. 16. thes. 9. & alii.*

§. XLIII.

§. XLIII. Et hoc procedit non tantum in summo Principe, verum etiam locum obtinet in Principibus superiorem recognoscentibus, dummodo habeant Regalem dignitatem perpetuam, & ad heredes transitoriam, quales sunt Electores, Duces, Marchiones, Principes, Comites & similes. *Pruckmann. de Regal. §. venatio. cap. 4. n. 34. Habtritt. d. jur. venand. c. 2. Borch. in c. unic. que sunt Regal. Harp. ad §. 13. n. 106. I. d. R. D.*

§. XLIV. Excipitur tamen quod Principis, Ducis &c. Præfecti, Vicarii & Officiales propria auctoritate & sine speciali mandato venationem subditis sui Domini adimere vel inhiberi non possunt. Nam contra jus commune statuta condere, vel eidem derogare nequeunt, *arg. l. 2. C. d. offic. Præf. Prætor. Oriental.* Venationem autem juris communis esse liquet *ex §. 12. I. d. R. D. l. 1. § 3. ff. d. A. R. D.*

§. XLV. Et non tantum vi ordinariæ potestatis, sed etiam cum primis jure immemorialis præscriptionis Electores, Duces, Principes, Comites, Barones & his similes subditis suis, ne in propriis vel publicis venerantur, ex subsecuta illorum potentia optimo jure prohibere possunt. Quemadmodum in actibus meræ facultatis & negativis

potest quis per prohibitionem & patientiam subsecutam constitui in possessione secundum DD. in l. 2. C. d. servitut. § aq. l. 10. ff. d. servitut. pradior. urban. Sebast. Med. in tract. d. Venat. p. 2. q. 1. num. 1. Heig. 18. n. 26. Mynsing. Resp. 16. n. 36. § 37.

§. XLVI. Cum autem Principes vel Magistratus hoc venationis exercitium subditis suis tam in publicis, quam propriis agris sive sylvis prohibuerint ab initio, & illi huic prohibitioni provocando ad Cameram Imperialem vel Ipsum Imperatorem (quod quidem liberum ipsis fuit) non contradixerint, sed immemorialis temporis spatio acquieverint, & à Venationibus abstinuerint; factum est, ut per hanc prohibitionem à Principibus interpositam, & patientiam subsecutam subditorum jus illud prohibendi Principes adversus subditos suos præscripserunt, sicque hi, in vicis illis, Venationes amplius usurpare non possint, prout habet *Jacobin. d. S. Georg. in tract. feud. n. 2.*

§. XLVII. Quantumvis autem Principibus Nobilibusque vitis & hæc Venatio nostris moribus sit acquisita, ita tamen eos venari oportet, ut quam minimum subditis & pauperibus damnum inferant, eorumque segetes & vineas devastent. *Facit arg. l. 2. §. fin. ff. si quadr. pauper. feciss. dic. l.*

11. § 5.

11. §. 5. l. 30. §. 3. ff. ad L. Aquil. l. 46. cum seqq. ff. d. Adilitio Edict. l. 13. pr. ff. locat. conduct. Landrecht l. 2. artic. 61. ibi: Niemand soll die Saat treten, umb Jagens oder Hegens willen, als das Korn geschossen oder Geliede genommen hat. § ibi in glos. 4. Wer dieses thut, soll den Schaden gelten. Gail. 2. obseruat. 68. n. 10. Covarruv. in c. peccatum. §. 9. n. 11. de R. 7. in 6. p. 2. relect. Treutl. vol. 2. disp. 20. thes. 3. lit. A. Arnif. d. jur. majest. lib. 3. c. 4. n. 2. in fin. Georg. Mor. in tract. d. jur. venandi part. 1. c. 6. n. 20. VVebner. lib. sing. obseruat. pract. lit. F. in verb. Forstrecht etc. p. 194. edit. ult. Arum. discurs. Acad. 19. vol. 3. th. 67. Harpr. ad §. 13. l. de rer. diuis. num. 124.

§. XLVIII. Quinimo amplius dixerim, quod si ex hac causa nimia multitudine ferarum lubditorum fructus immensum damnum paterentur, quod ob hoc ipsum, praesertim si Dominus Forestæ illud restituere noluerit, hoc jure venandi possit privari. Albericus de Tosate in l. bene à Zenone. C. d. quadriennial. praescript. Afflict. 265. n. 15. § seqq. Zoanett. d. dupl. venat. num. 75. Curt. Jun. d. Feud. p. 6. n. 11. Arum. d. l. n. seq. Sixim. d. Regal. l. 2. num. 75.

§. XLIX. Quo casu tamen oportet prius
 Dominium Forestæ à Principe vel alio superiore a-
 liquoties fuisse admonitum: alias venatione vel
 jure venandi privari non potest.

§. L. Jure autem consuetudinario usuque
 hodiernis temporibus receptum est, ut Principes
 cæterique Magnates hoc non præstent, multo mi-
 nus teneantur damnum refundere, quamvis libe-
 ram ferarum venationem prohibuerint & exinde
 fructus in subditorum agris depasti & abstracti fu-
 erint, quæ sunt consuetudo, iis in locis, ubi imme-
 morialis temporis curriculo viguit, etiam nunc
 temporis observanda vel toleranda videtur, l. 3. §.
*4. ff. d. aq. quotid. & astiv. c. 26. §. præterea ibique
 Canonista. d. V. S. Harpr. d. l. n. 722.*

§. LI. Interim, nec consuetudine vel præ-
 scriptione induci poterit, quo minus subditis pro-
 hibebatur ut sepimentis, stantibus adhuc fructibus
 loca illa angant & latratores molossos & canes ad
 terrendas feras alant, *arg. l. 39. ff. d. LL. Novell. 34.
 c. 1. circa fin. ubi gloss. d. consuet. can. mala. & canon.
 frustr. dist. 8. c. 1. d. consuetud. l. 6. DD. in l. fin. ff.
 fin. regundor. l. 22. C. mandat. Boccr. class. 5. disput.
 3. thes. 21.*

§. LII.

§. LII. Quod ipsum etiam Mauritius Ele-
 ator Saxoniae in provinciis suis Rusticis indulgit,
 daß sie mit kleinen Hunden, so nicht Jagdhunde
 sind, das Wildpret abschäuen mögen, in *Constit.*
Provinc. Tit. Von Abschäuen des Wildprets vom
Getrayde. Just. Mejer. in Colleg. Argent. lib. 41.
Pandect. l. 1. th. 19. n. 6. Et quod publicæ utilitati
 convenit. §. 37. l. de rer. divis. l. 28. §. fin. ff. d. usur.
 arg. l. fin. C. si contra jus vel util. publ. & c. venera-
 bilis. 37. d. præbend. Pruckmann. d. Regal. §. venatio.
 cap. 5. num. 3.

§. LIII. At quid, si rustici agros suos palis
 sive lignis nimis acutis munitæ cupiant, quibus feræ
 transcendere intendentes, transigi possint? qua-
 estionis est. Et hæc sepius, quo feris periculum
 creati possunt in locis, quibus jus venandi interdi-
 ctum est, ipso jure prohibitum esse, probabilius
 videtur. arg. l. 8. §. 20. ff. d. transact. l. 38 ff. de rei
 vind. l. 1. §. 1. ibique gl. ff. nauta, caup. stabularii. l. 5.
 §. 5 ff. d. reb. eor. qui sub tutel. l. 1. §. 11. C. d. latin. li-
 bert. tollend.

§. LIV. Hoc non obstante, quod licet fera
 bestia hominem læderet, nec refragante venationis
 prohibitione, per superiorem interposita impune
 occidi queat, arg. l. unic. C. d. Venat. ferar. non ta-
 men

men concessum est, feram in agris nostris deprehensam, & fructibus damnum inferentem capere vel interimere, cum eam facile expellere, & in fugam convertere possimus. *argum. l. 39. §. 1. ff. ad L. Aquil.*

§. LV. Ceterum, cuius aliquod venandi in sylva vel nemore aliquo competit, prohibere plenitudine potestatis potest, ne quis, absque urgente causa, vel necessitate globum, in ea sylva emittat, vel bombardam exerceat, atque ita feras per graviores bombardæ sonum in alias sylvas fuget, *arg. l. 4. l. 10. §. fin. ff. si servit. vind.*: Daß in schädlichen Orten der Wäldfuhr keine Büchse, Schützenhäuser oder Hütten aufgerichtet werden mögen. *Modest. Pist. consil. 70. n. 15. 16. §. 1. vol. VVebner. in pract. obs. verb. Forstrecht.*

§. LVI. Diversum tamen est, si quis corporis sui, vel bonorum suorum defensionem suscipere cogatur. Tunc non obstante hujusmodi prohibitione bombardam exonerare, globumque emittere poterit, *l. 49. §. 1. ff. ad L. Aquil.*

§. LVII. Sed quo illud venandi jus, quod per tempus memoriam hominum excedens, Principes vel alii sibi acquisiverunt, referri debeat, controversia magna inter DD. est. Sunt, qui illud servi-

servitutibus five juribus personalibus aggregare arbitrantur, *Bald. in l. penult. n. 12. col. 3. vers. item si debeas mihi servitut. C. d. condit. insert. Pruckmann. de Regal. c. 2. n. 1. § 12.*

§. LVIII. Alii deinde venationis jus à personalibus servitutibus separant, pactis tamen personalibus annumerant, *Accurs. & Bartol. in l. ut pomum. 8. ff. d. servitut. & alii per Zasium & Gail. citati.*

§. LIX. Alii vero venationem jurisdictionalem esse autumant, *Zonat. in tr. d. empt. & vendit. sub pacto retrovendit. n. 205. & seqq. & d. tract. d. dupl. venat. n. 105. & seqq. Seb. Medic. in tract. d. venat. p. 2. q. 2. Arniseus l. 3. c. 4. n. 11. in fin.*

§. LX. Alii præterea inter servitutes reales censi putant, *Zas. in intellectu. singul. lib. 1. c. 11. & ad §. aque. n. 24. d. act. & consil. 6. n. 30. lib. 2. quem sequitur Gail. l. 2. observat. 66. num. 1. & 2. ubi secundum hanc opinionem propter notissimam Germaniæ consuetudinem & in Camera Imperiali judicatum attestatur.*

§. LXI. Alii alio referunt *Niell. disp. Feud. 3. lb. 2. Bocer. in tr. d. jur. dom. & Vasall. lib. 2. c. 2. n. 90. & seqq. Harpr. ad §. 12. l. d. R. D. num. 144.*

D

§. LXII.

§. LXII. An vero hoc jus venandi (quod Electores, Principes, Comites, Barones & similes habent) inter Regalia computari debeat? Inter DD. digladiatio magna est. Negativa sententia nihil est verius, nihil manifestius *per l. 9. §. 5. l. 62. Pandect. d. usufruct. l. 26. Pandect. d. usur.* Ex quibus apparet, jus venandi vel reditus ex venatione perceptos, ad privatos spectare: ita ut etiam ab usufructuario jus illud uluipari, reditusque venationum percipi possint. Unde consequens est, jus istud non solum Principi sive Imperatori competere. *Vvesenb. in ff. de A. R. D. n. 7. in fin. Treutl. part. 2. disput. 20. th. 3. lit. b. Niell. disput. Feud. 11. Forst. disp. 1. 6. th. 8. Harpr. ad §. 12. l. d. R. D. n. 143. Magnif. Dn. Finckelhauf. Disput. Feudal. 4. qu. 18.*

§. LXIII. Et quanquam jus venandi inter Regalia non contineatur, uti ex superioribus, principaliter vero patet ex tit. quæ sunt Regalia in usibus Feud. attamen Duces, Principes & similes jus venandi, quo ad Dominium & proprietatem, suis Ducatibus, Principatibus, dominiis & ditionibus præscriptione acquisiverunt, sortitum est jus venandi naturam feudi. Accessorium enim sequitur naturam sui principalis. *l. 139. ff. d. R. l. §. c. accessorium de Regal. jur. in 6.*

§. LXIV.

§. LXIV. Hinc Imperator jura hæc venandi, seu jura Foresti, *Wälder, Wildbannen, Jagten*, Principibus & aliis similibus, de Generalissima cœtus Germaniæ consuetudine concedit in Feudum, non ut Regale, sed ut jus accessorium, Principatus, Ducatus seu Dominiij; ita tamen, ut per ejusmodi concessionem iis, qui in ulu & exercitio, & quasi possessione juris venandi longissimo tempore sunt, nullum præjudicium fieri possit. *Zoanettus in sua duplici venatione num. 105. Et seqq. D. Finkelthaus. Disp. Feudal. 4. th. 18. lit. g.*

§. LXV. Venari autem omnes possunt, quibus hoc jus competit, imo omnibus tam infimæ, quam supremæ sortis hominibus relinqui potest.

§. LXVI. Quæritur de Clericis & aliis Personis Ecclesiasticis, an & hi in sylvis suis licite venari possint? Et hic quoque simpliciter loquendo dicimus, iis venationem illam interdictam esse: Non tamen quin necessitatis vel utilitatis, vel honestæ recreationis causa, modo modeste fiat, venari possint. *Facit tit. in decr. d. Cleric. ven. Clement. ne in agro. §. porro de statu Monachor. c. cum Apostol. §. Archidiaconi. Extr. d. censib. Sylvest. in summa sua, verbo Venatio. Zoanett. tr. d. Venat. n. 27. Et seqq. D. 21. §. d. de. quib. Sebast.*

Sebast. Medic. d. l. q. 3. p. 1. num. 14. Ubi quod re-
creationis causa venari possint, multis probat ex
gloss. Abbat. & aliis. Pruckmann. d. c. 4. n. 84.

§. LXVII. Imo tantum illis conceditur, si
reditus ipsorum & venationibus certissime con-
stent, *l. 26. ff. d. usur. l. 72. §. 22. l. 22. ff. d. instit. vel*
instr. legat. Zoanett. d. l. n. 31.

§. LXVIII. Specialiter autem hoc jus conce-
di potest ad noxias bestias capiendas, hac tamen
conditione, ut ejusmodi captas feras, statim ad
Dominum transferant, *l. 1. C. d. Venat. & quod*
moribus observetur, Ruding. cent. 5. observ. 63. n.
3. post Mor. p. 2. c. 2. n. 68. & seqq. testatur, cum hac
tamen nota, quod earum ferarum captura hodie
ad jus Forestæ pertineat: Werden nach Teutschem
Gebrauch in die Förstliche Obrigkeit, und für ein
sonderlich Fürstlich Regalstück und Herrlichkeit
gehalten. Ruding. d. l. Sixtin. de Regal. lib. 2. cap.
18. in fin.

§. LXIX. Constituitur Venatio variis mo-
dis, præcipuus tamen est, quando per investituram
ab Imperatore ex singulari concessione hanc obri-
nent: So einer mit Forst- und Jäger-Recht be-
lehnet wird, *l. 14. §. 2. ff. d. servitut. l. 2. §. 16. ff. ne*
quid in loc. publ. Zoanett. d. dupl. venat. n. 70. Treutl.
vol. 2. disp. 20. tb. 3. lit. b.

§. LXX.

§. LXX. Et hinc pro diversitate modorum dicimus, jus venandi aliquando venire tacite in consequentiam, aliquando vero expresse.

§. LXXI. Tacite venit, ut concessio à Principe castro vel universitate cum omnibus pertinentiis, etiam locis sylvestribus, ubi magna copia ferarum est, licet nihil dictum sit de jure venandi, transit tamen illud cum reliquis. *l. 39. ff. de act. empt. Schrad. in tract. Feud. part. 3. c. 4. n. 48. cum seqq. Arum. d. jur. publ. discurs. Academ. 19. vol. 3. th. 109.*

§. LXXII. Contra vero, si quis investitus sit de aliquo castro cum simplici vel omnimoda jurisdictione, talis non censetur simul accepisse jus venandi, nisi expresse de eo dictum fuerit, Barr. Castrenf. Jason. ad Imperium de jurisdic. omn. jud. prout refert & sequitur *Meurer part. 2. des Forstrechts. Tit. Ob der hohen Obrigkeit der Fürstliche Anhang. Georg. Mor. d. jur. venandi p. 1. c. 2. n. 67. p. 2. c. 1. n. 7. & 8. Gail. d. pign. Observat. ult. n. 47. & 8. Arniseus l. 3. c. 4. n. 10. Schrad. d. l. num. 47.*

§. LXXIII. Sicut enim separatum quid à jurisdictione est Venatio, ita quoque in ipso jure venandi observandum est, quædam esse diversa, ne id, quod uno genere venandi conceditur, cen-

D 3 scatur

featur quoque statim alterum concessum esse, *Heig. q. 15. n. 54. Pruckmann. d. §. venatio. n. 11. Rosentb. concl. 94. num. 8. Sixtin. de Regal. l. 2. c. 18. n. 51.*

§. LXXIV. Ex hinc illa quaestio deciditur, non eo ipso, quod quis nomen alterumve actum venationis exercuerit, posse statim alios omnes, qui sub nomine Foresti comprehenduntur, exercere. *l. 1. C. d. donat. inter vir. & uxor. l. Rapin. 20. ff. d. minor. Gail. d. pign. obser. v. 24. n. 34. & seqq.*

§. LXXV. Utrum vero inferiores à summo Principe, qui tamen ab eo omnem jurisdictionem per investituram acceperint, idem subditis prohibere valeant, disputant DD. Nos putamus posse ad tempus & ex justa causa. Per ea, quae tradit *Sebast. Medices part. qu. 5. Facin. lib. 1. controvers. jur. cap. 1.*

§. LXXVI. Immo dicimus, etiam hoc idem posse in perpetuum, si illud juris habuerint à summo Principe, vel tacitus vel expressus consensus subditorum intervenerit, vel legitime praescripserit. *Covarr. part. 2. n. 8.*

§. LXXVII. An autem & minores Vasalli subditis suis Venationem prohibere possint? Et id Negatur, nisi subditi acquiescerent, sublequeretur pra-

prescriptio, vel sic quoque investitura cautum fuis-
set. *Sebast. Medic. q. 7. p. 7.*

§. LXXVIII. Usufructuarius quoque ve-
nari in eo loco potest, in quo usumfructum habet,
nec in eo posse illum à proprietario prohiberi, con-
stat. *l. 5. §. 5. l. 62. ff. d. usufr. Pruckmann. in d. §. ve-
natio. c. 4. n. 69.*

§. LXXIX. De Vasallo quaeritur: An is
possit in Fundo Feudali venandi servitutem sine
Domini consensu alteri concedere? Et hoc quo-
que eum jure posse iure defendi potest, ita tamen, ut
ea res domino Feudi, si quando ad illum Feudum re-
versurum sit, nullum afferat praerudicium. §. *quid
ergo de invest. in re aliena fact. in usib. Feud. Georg.
Mor. p. 1. c. 9. n. 6.*

§. LXXX. Quamquam alias in re feudali
Vasallus proprie concedere usumfructum vel
usum sine consensu Domini non possit: attamen
bene vendere potest fructum rei feudalis pro tem-
pore, quo Feudum apud eum remanet, vel ad cer-
tum tempus. Quia ista non dicitur alienatio Feu-
di, *l. 9. §. 1. ff. d. donat.* Et non dicitur rem aliena-
re, qui alienat fructus separatos, *d. l.*

§. LXXXI. Venationes quoque tacite vi-
dentur esse concessae, si aliquis longissimo tempore
sciente

sciēte & nōn refragante Principe iisdem ūsus fuē-
rit. *Vultej. lib. 2. Feud. c. 9. n. 21. D. Carpz. d. Regal.*
th. 171. Arum. d. jur. publ. vol. 3. n. 118.

§. LXXXII. Nobilis quoque est illa qua-
estio. Quanto nimirum tempore jus venandi pra-
scribi possit? Nos tempus immemoriale requiri
statuimus. *c. 26. §. praterea. extra d. V. S. l. 3. §. du-*
ctus aquae. ff. d. aqu. quot. & estiv. Reichs-Abschied
zu Mugsburg de anno 1548. §. Und sollt Unser. §.
Wenn auch ein ausgezogener. & §. Wo aber in-
nerhalb. Bocer. de Regal. c. 4. n. 45. & seqq. d. disp.
10. thes. 7. lit. c. Rosenthal. Feud. c. 5. concl. 14. Meu-
rer. p. 2. qu. 4. Gail. lib. 2. observ. 66. n. 7. & d. P. P.
1. c. 6. Arum. d. jur. publ. disc. 19. vol. 3. n. 120. Arni-
saus lib. 3. c. 4. n. 9. Sixtin. de Regal. lib. 2. num. 55.
Et quod etiam de jure Saxon. observatur. *Schneid.*
ad tit. J. de usucap. sub tit. de praescript. spec. num. 33.
Zanger. d. except. p. 3. c. 8. n. 65. D. Carpzov. d. diff.
thes. 121.

§. LXXXIII. Communiter quidem alij,
rejeeta distinctione continuitatis vel discontinuita-
tis, decem annis inter praesentes, & 20. inter ablen-
tes illud praescribi posse statuunt. *l. 27. ff. de servi-*
tut. Urban. praedior. l. fin. C. de praescript. long. tem-
por. l. 7. C. de servitut. VVesenbec. in paratit. ff. de
servitut.

§. LXXXIV.

§. LXXXIV. Præscriptio autem hæc probatur vivis testibus ac actibus possessoriiis deponentibus. Quod scilicet in alieno saltu, sciente & non contradicente Domino, per legitima temporum spatia quis venatus fuerit, *l. 3. C. d. servitut. & agr. l. 1. in fin. ff. d. servit. Rust. præd. l. 11. §. 1. ff. d. Public.*

§. LXXXV. Proinde si quis immemoralis temporis spatio, in fundo alieno, certis cum instrumentis (nimirum cum retibus) venatus fuerit, tali modo jus venandi præscripserit, cum aliis instrumentis in eodem venari haud poterit. *Modest. consil. 10. vol. 1. n. 16.*

§. LXXXVI. Unde valde controvertitur: An nimirum si quis tempore immemoriali vel tempore longissimo in fundo alieno cervos persecutus fuerit, jus etiam apros venandi vel contra præscriptione sibi acquisierit? quod omnino affirmamus, moti. *arg. textus in c. cum in tria. 3. de decimis.* In ea enim præscriptione, dum cervos venatur & capit, per hoc exercitium integram quasi servitutem altæ venationis usurpasse, atque adeo non jus tantum occupandi cervos, sed apros quoque & alias majores feras præscripsisse censetur. *Halbritt. d. jur. venandi c. 4.*

E

§. LXXXVII.

§. LXXXVII. Expresse venit, Conventio-
nibus vel Stipulationibus. §. ult. l. d. servit. l. 5. eod.
l. 3. pr. ff. d. usufr. Emptione. l. 16. ff. si servitut. vin-
dic. l. 10. ff. d. evid. Precario. l. 2. §. fin. l. 3. ff. preca-
rio. Treutl. vol. 2. disput. 20. th. 3. lit. c. Gail. lib. 2.
observ. 66. n. 6.

§. LXXXVIII. An autem à quolibet, cui
hoc jus venandi vel ex liberali Principis concessio-
ne, vel præscriptione, sive alio quovis modo com-
petit, cedi & transferri in alium possit. Et quod
possit, indubitate affirmamus. Omne enim jus
omnisque actio alicui competens cedi potest. tot.
tit. d. act. vel hered. vendit.

§. LXXXIX. Nisi constet concessionem
juris venandi alteri factam, magis personalem,
quam realem esse. Tunc enim hoc jus venandi, tan-
quam personale, cedi non potest, cum personam
ipsam non transgrediatur. arg. l. 57. §. ult. ff. d. usufr.

§. XC. Fluit inde hæc quæstio: An si ali-
cui venatio ad voluptatem concessa sit, ea alteri ce-
di possit? Et quandoquidem voluptas unius in ve-
nando & alia alterius, nec simili venationis jure
gaudent, sed unus plus altero hanc voluptatem ex-
pedit: merito cedi nequit. l. 31. ff. d. solut. Bartol. &

DD. in

DD. in l. 43. ff. d. V. O. c. fin. ubi Abb. n. 1. § 3. Felin. n. 2. d. offic. & potest. delegat.

§. XCI. Si autem ad certum ferarum numerum venatio hæc restricta, magis est, ut cedi possit propter Regulam Generalem. Quod omne, jus omoisque actio, alicui competens, in alium cedi & transferri queat. *tot. tit. de act. vel hered. vendit.* Et licet numerus adeo singulis restrictus sit; nihil tamen interest, sive per me, sive per alium, cui concessum est, definitus numerus capiatur. *Halbritt. in tract. d. jur. venand. cap. 2. Harpr. sub § 13. n. 217.*

§. XCII. Venationes precaria (vulgo Gnaden-Jagten appellata) de quibus *Noë Meurer in Tract. Vom Jagt- und Forst-Recht. part. 2. Tit. Von aus Gnaden, durch einen Revers zugelassenen und bewilligten Jagens-Gebrauch,* an in aliterum transferri possint? contentio est: Et quia ejusmodi venationes non transeunt ad heredem, cui concessio facta est, sed cum persona evanescent, *l. 12. §. ult. ff. precar. juste negari potest.* Quæ enim ad hæredes non transeunt, ea nec cedi queunt. *d. l. 1. 47. & ibi Bartol. n. 1. ff. de administrat. tutor. cum similibus.*

§. XCIII. Dubium est: An concedens potest

testatem inlestandi & capiendi majores feras, puta cervos & apros (vulgo das hohe roth und schwarz oder Grob-Wildpret) intelligatur etiam tribuisse facultatem capiendi minores feras (das Klein-Wildpret) ut lepores, vulpes, & similes. Nos ita fieri posse concludimus: Generaliter enim dicta generaliter sunt accipienda. *l. 5. §. 1. ff. d. Legat. praestand. praesertim in beneficiis principum c. 6. Extr. d. donat. Cavarr. 1. variar. resolut. c. 13. num. 1. & seqq. Sixtin. d. Regal. lib. 2. c. 18. num. 48. Heig. qu. 15. n. 61. & seq. Arum. d. jur. publ. discurs. 19. vol. 3. th. 128. Einsedel in tract. de Regal. c. 3. n. 378.*

§. XCIV. Disputatur & illud: An generalifecta concessione Venationum in aliquo loco veniat quoque facultas feras venandi Nobiliores, vulgo hoheß Wild. Ubi existimamus, majores communi loquendi ulu non venire, nisi expresse dictum fuerit. *arg. l. 1. ff. de offic. ejus, cui mandat. est juris d. Sebrad. in t. Feud. part. c. 4. n. 47. Knichen. de investiturar. pact. c. 2. n. 19. Harpr. ad d. §. 13. n. 245.*

§. XCV. Olim quidem, secundum veterem observantiam indistincte Urfos, Leones, similesve feras bestias licitum fuit capere. *ex l. un. C. de Venat. ferar. c. 27. §. 11. F. 2. Sebast. Med. in tr. d. Venat. p. 2. qu. 14.* Ex consuetudine tamen hodierna, quia

quia ad specialia Forestæ hæc jura pertinent, sine singulari indulgentia tales bestias venari illicitum est. *VVebner. in princ. observat. verb. Forstrecht. p. 165. Arum. d. jur. publ. vol. 3. num. 133. Heig. d. quest. 15. Zoanett. in tract. d. dupl. venat. Noë Meurer. d. jur. Forestip. 2. Sixtin. d. Regal. l. 2. c. 18. n. 78.*

§. XCVI. Hinc bene notandum: Concessa majoris notæ (roth und schwarz Wildpret) venatione, Ursina (Bären-Jagt) non videtur esse permessa. Quia hæc Venatio non est de genere specierum permissarum, sed separata species est. *Noë Meurer. in tract. d. jur. Foresti. part. 2. fol. 16. §. 32. in fin.*

§. XCVII. Accedit & illud: Quod Dominus Foresti, concedens alicui potestatem, nach Fuchs und Hasen zu richten, zu baissen und zu lauffen, non intelligatur etiam tribuisse facultatem einen Fuchs oder Hasen mit der Büchsen zu schiessen. *arg. l. fin. ff. d. calumniator. l. 20. ff. d. minor. VVebner. in lib. singular. pract. observat. lit. F. in verbo Forstrecht.*

§. XCVIII. Atque hæc de constituta Venatione: Circa modum, tempus & locum hæc difficultates occurrunt: I. An cum instrumento tonæ vel ut alii, zonæ, venari licitum sit? *quæritur. Et*

eam illicitam esse, ex qua plures pereunt & extingvuntur ferae, quod Reipubl. incommodum esset, constanter asserimus. *Sebast. Medic. p. 1. qu. 10. d. Venat. Georg. Mor. p. 1. c. 2. num. 61.*

§. XCIX. Sed an foveas vel fossas *Wolffs-Gruben*, facere, vel laqueos ferarum capiendarum gratia facere liceat? Et quod affirmatur. Nisi fiant in locis publicis, unde hominibus & pecoribus possit periculum imminere. *l. 28. §. seq. ff. ad L. Aquil. Meur. p. 2. p. 36.*

§. C. Hoc loco nec praterenda est acerrima illa controversia inter DD.: An nimirum subditus vel alius quispiam, feram in eo loco, ubi libera venandi potestas est (vulgo *in dem frenen Busch*) quam venari ceperat, etiam in vicinam sylvam vel forestam usque persequi, ibidemque impune occupare possit? & id Negatur *Harpr. ad §. 13. l. d. R. D. n. 329.* nisi manifeste die Folge licita sit.

§. CI. Hodiernis vero moribus & consuetudine Germaniae introductum est inter Saltuarios & Venatores: ut liceat feram bombardam, sphaera seu globo in loco licito iectam seu vulneratam (*welches schweift*) fugientem, extra proprium Domini venantis saltum, aut sylvam 24. horis uno cursu

su non intermisso persequi; sicque in alieno saltu aut sylva impune capere; ita tamen, ut venator, in ipso persecutionis loco, signum, puta pileum, vel aliud simile, in rei testimonium deponat. *Mor. p. 1. c. 8. Bocer. cl. 4. d. 3. thes. 128.* De jure Saxon. ita servatur. *Landrecht. lib. 2. art. 61.* Jagt ein Mann ein Wild auffer dem Forst, und folgen ihm die Hunde in den andern Forst, er mag wohl nachfolgen, doch daß er nicht blase noch die Hunde anheße. *art. 122. in fin. Schneid. ad d. §. 12. n. 4. Sebast. Med. p. 2. q. 17.*

§. CII. Hinc II. diebus festis, Dominicis & tempore quadragesimæ venari illicitum est, nisi necessitas vel evidens utilitas ita requireret, nec ideo divina officia omitterentur, putamus, nec istis temporibus prohibitum esse. *c. Esau. c. quid prod-est. c. an putatis. & ibi Dd. cap. 3. extra d. feriis. l. 7. l. fin. C. eod. Pruckmann. de Regal. §. venatio. cap. 5. Sebast. Med. in tr. d. venat. q. 3. 8. 11. p. 1. n. 4. Georg. Mor. d. jur. venand. p. 2. c. 10. n. 4.*

§. CIII. Nonnunquam etiam certorum animalium venatio prohibetur, quando nimirum vicina partui sunt, ova ponunt, aut partum editum nutriunt, similiter prohibent, ne quis venetur tempore nivium, aut quadragesimæ certis cum instru-

mentis;

mentis. *Sebast. Medic. qu. 11. d. l. VVebner. d. l. verbo Forstrecht.*

§. CIV. Hinc in Saxonia Ducum constitutionibus cautum reperitur, ne venationes post Bachanalia usque ad diem Bartholomaei sub poena 100. florenor. exercentur. *Coler. d. c. auditis. extr. d. prescript. n. 39. Arum. vol. 3. d. jur. publ. discurs. 19. thes. 150. nisi, ut in th. 103. necessitas ingens aliud svadeat. arg. c. 1. extra de feriis. c. 23. qu. 8. Georg. Mor. p. 1. c. 1. num. 54. Sebast. Med. d. l. Pruckmann. in c. 6. n. 3.*

§. CV. Venationes III. sive in publico vel privato, sive in proprio vel alieno fundo exerceri possunt, etiamsi Dominus fundi contradicat & prohibeat. §. 12. *I. d. rer. div. Zoanett. d. dupl. venat. n. 151. & seqq.* De quibus etiam supra in principio dictum fuit.

§. CVI. Quod vero hic dicitur in alieno fundo, si non fuerit plane interdictum, venari licere cum canibus, non eo debeat extendi, ut quoque retia, laqueos vel alia instrumenta ad venationem instituendam in alieno solo quis possit tendere. *c. 1. §. nemo retia. d. pac. tenend. l. 17. C. d. R. V. l. 11. C. d. servitut. aqu.*

§. CVII.

§. CVII. Finis Venationum est acq̄uisitio
 Domini: usus ferarum ad victum & amictum,
 item valetudinis exercitatio, & relaxatio animi ho-
 nesti, *Vvesenb. in parat. ff. d. A. R. D. n. 7. in fin.*
Georg. Mor. part. 2. c. ult. Sebast. Med. p. 2. qu. 42.
Pruckmann. d. Regal. §. Venatio. c. 2. n. 38. & seqq.
Arum. late de jur. publ. vol. 3. th. 154.

§. CVIII. Hic quoque illud occurrit: An
 nimirum Venator capiens feras bestias in alienis syl-
 vis vel salubus furtum committat? Et quod non
 committat, patet *ex §. 12. l. de rer. div. l. 1. l. 3. §. 1.*
ff. d. acqu. rer. dom. l. 1. in princ. & l. 3. §. 14. ff. d. acq̄-
quir. vel amitt. poss.

§. CIX. Secus est in domesticis & arte ci-
 curatis, ut & reliquis natura feris, exire tamen &
 redire consvetis. Ubi furti actionem dari posse
 asserimus *ex l. 8. §. 1. ff. fam. bercisc. Novell. 69. c. 1.*
l. 37. ff. d. furt. §. 15. l. d. rer. divis. Schneid. Vvesen-
bec. & Heig ad §. 16. l. d. R. V.

§. CX. Huc referimus etiam eas, quæ ca-
 veis ac vivariis, vulgo *Bannforst* oder *Thiergar-*
ten inclusæ sunt. Quamvis enim hæ natura teræ
 sint, tamen inclusæ sunt, ut quandocunque illas ca-
 pere possimus, merito inter mansuetas recensentur.
Arum. d. jur. publ. vol. 3. discurs. 19. th. 171.

F

§. CXI.

§. CXI. Movetur & illud: Ancui jus venandi, eidem quoque jus cingendi sylvas in capturam ferarum des Hegens, daß er im Holz schlagen möge, concessum sit? Affirmativam verioram putamus cum *Georg. Molin. in tract. d. jur. venandi c. 5. per tot. Gail. observat. 68. n. 12. lib. 2. Sixtin. d. Regal. lib. 2. c. 18. n. 67.*

§. CXII. Apt hoc loco, quæ nonnunquam venationem impediunt, adducitur. Et quaeritur: An nimirum Dominus sylvæ venatoriae, quæ alteri servitutem venandi debet multas arbores prorsus eradicare, & illi aratrum inducere, agrumque novalem facere possit. Negativa communior erit. *per l. 3. §. 15. ff. d. itin. actuque privato. l. 7. C. d. servit. & aqu. l. 13. §. 1. ff. d. S. R. P. Gail. lib. 2. observat. 67. n. 8. Harpr. ad §. 12. I. d. R. D. n. 283.*

§. CXIII. Si tamen sylvæ cædua sit, pedamenta & ramos bene excindere potest, quemadmodum aliis eam vendere & locare non prohibetur. *l. 30. ff. d. V. S. l. 10. cum seqq. ff. d. usufr.*

§. CXIV. Arbores autem grandes & annosas excindere pro libitu non potest, nisi necessitas vel utilitas efflagitet, moderate tamen id faciat, ne officiat juri venandi. *l. 3. vers. ne tamen. l. 56. ff. de usufr. Gail. lib. 2. observat. 67. n. 9. Sixtin. d. Regal. lib. 2. c. 18. n. 69.*

§. CXV.

§. CXV. Illud quoque non expeditum est: Ad quem fructus sylvæ pertineant? Nos autumamus ad Dominum sylvæ magis, quam ad eum, qui saltem jus venandi habet, pertinere: nisi pacto vel consuetudine aliud observatum fuerit. *Pruckmann. d. loco c. ult. Gail. 2. observ. 68. num. 4. Sixtin. d. Regal. l. 2. c. 18. num. 70.*

§. CXVI. Majorem habet dubitationem: Num recte Principes suas venationes ultimo supplicio vindicent, quod nonnulli ob unam alteramve cervulam surreptam subditos ad mortis supplicium rapiunt, & in eos suppliciorum genera pronunciant, recte defendi possit? Et quanquam primo intuitu crudele nimis & durum videretur, ob unius bestię capturam vitam alicui eripere. *Vvesenb. in ff. d. A. R. D. num. 7. Georg. Mor. in tract. d. jur. venand. p. 1. c. Fachin. lib. 1. c. 1.*

§. CXVII. Attamen ob violatam Principis potestatem, contumaciam delinquentis & delicti frequentiam alias circumstantias, quin ad mortem usque extendi possit hæc pœna, negare non possumus. *per l. 1. §. 2. ff. 16. Abigeis. l. 2. urb. furt. Casar. l. 28. §. 3. ff. d. pœn. l. 1. C. d. superact. Heig. p. 1. q. 16. Meurer. d. tr. part. 2. pag. 94. & seqq.*

§. CXVIII. Tandem hoc jus venandi probatur,

batūr, quibus in alienis saltibus hoc jus competat non tantum investiturarum literis, aliisque instrumentis, sed vivis etiam testibus. *l. 3. l. ubi. ff. d. testib. l. ult. C. d. probat. t. t. ff. & C. d. fid. instr. & d. test.*

§. CXIX. Si quis autem tanti temporis curriculum, cujus initium memoriam hominis excedit, jus ingrediendi alterius fundum venandi causa acquisierit: frustra de scientia & patientia adversarii quaeritur: cum spatium tanti temporis loco tituli legitimi constituti, viceque legis & privilegii habeatur. *l. 3. §. ductus aqua. ff. d. aq. quotid. & estiv. l. 1. §. ult. ibi: vetustatem vicem legis tenere. & l. 2. pr. ibi: vetustas qua semper pro lege habetur. ff. d. aqu. plur. c. 26. §. praetera. d. V. S.*

§. CXX. Testes autem adhibere melius est, seniores, qui dicere possint, se ita semper vidisse, ex majoribus suis audivisse, nec ab ullo unquam fuisse, ante completam praescriptionem, impeditum. *arg. l. 79. §. 1. ibi: & audivisse rusticos senes ita dicentes. ff. d. Legat. 3. gloss. in c. 1. in verbo memor. de praescript. l. 6. Carruv. in c. 2. p. 2. §. 3. n. 7. de Regal. jur. in 6. Mynsing. cent. 1. obs. 30. Gail. l. 2. O. 66. n. 8. 9. Georg. Mor. d. p. 1. c. 4. n. 9. & seq. Harpr. ad §. 12. l. d. R. D. n. 296.*

§. CXXI. In constituta venandi facultate, si quis

si quis turbetur, vel ea uti prohibeatur, is contra turbantem & impediētem interdicto uti possidetis, & confessoria actione experiundi potestatem habet. *l. 1. §. fin. ff. d. aq. plur. arcend. l. 9. §. Aristo. in fin. l. 2. l. 10. §. ult. ff. si seruitut. vind. l. 11. C. uti possidet.*

§. CXXII. Reus itaque victus, refusus damnis actori ex turbatione illatis, sufficienti praestita cautione, eundem securum reddere debet, neque se, neque successores suos eum deinceps in venatione impediturum. *l. 7. l. egius. 12. ff. si seruit. vindic. Gail. d. obs. 66. n. 13. lib. 2. Georg. Mor. in tract. de venat. p. 2. c. 5. n. 9. & 10. & c. 9. n. 8. & seqq.*

§. CXXIII. Cum circa damni aestimationem dissentiant partes, nec conveniri possint, Iudex actori iuramentum potest deferre, ut scilicet juret, quantum damni cæperit, & res suæ deteriores factæ sunt. *arg. l. 3. C. d. reb. credit. l. admonendi. cum similibus. ff. d. jurejurand.*

§. CXXIV. Denique facultas venandi admittitur, 1. expressa renunciatione Domini. *arg. l. 14. §. 9. ff. d. Edilit. edict. l. 35. ff. d. R. I.* 2. Cessione. *l. 5. in princ. ff. si ususfruct. petat. Halbritt. d. jur. venandi.* Atque hæc paucissima de materia Venationum latis dicta sunt.

II. MEMBRUM.

DE

IVRE AVCVPANDI.

§. CXXV.

Sequitur Occupatio, quæ fit circa animalia in aëre degentia, & in specie dicitur aucupium, de quo idem fere jus, quod in Venatione.

§. CXXVI. Et ita definitur: Quod sit avium & id genus volatilium iusta perseguendi potestas.

§. CXXVII. Nec hic distingvimus, publico ne in loco vel privato, sive alieno fiat, licet alium prohibere possimus, ne quis fundum nostrum aucupii gratia ingrediatur. *l. 3. §. 1. ff. d. A. R. D.*

§. CXXVIII. Hodie vero in publicis locis aucupium minime subditis licitum est, siquidem ea à privatis capi non possunt, jus enim duntaxat hoc Principis est, quinimo in iis Principes & Domini terrarum omne jus tam venandi, quam aucupandi subditis suis ademerunt. Quam ademptionem juri contrariam non esse, constanter asserimus.

§. CXXIX. Potest autem hoc jus vel tacite vel expresse concedi. Tacite, si Princeps alicui ter-

rito,

ritorium cum omnibus pertinentiis concedit, tunc enim omnia jura venandi tam aucupandi concessa esse videntur. *l. 39. ff. d. Act. Empt.* vel etiam, si quis, Principe sciente & non contradicente, iisdem longissimo tempore usus fuerit.

§. CXXX. Expresse, quando alicui hoc jus vel ex conventionem, vel emptionem alicui conceditur. *Treutler. vol. 2. disp. 20. thes. 3. lit. c.*

§. CXXXI. In aucupio sic constituto, sapissime de modo, ut in Venationibus, tempore & loco oritur disputatio, de quibus, si quid in ipsa concessione cautum & usu observatum, strictissime servari debet.

§. CXXXII. Unde quæritur: An quibusvis instrumentis aucupium exerceri possit? & dicendum videtur, quod sic, cum sine concessio, omnia ad eundem ducentia concessa esse videantur. *arg. l. 3. §. 8. ff. d. rivis. l. 2. ff. d. jurisd.*

§. CXXXIII. Verum hoc jus aucupandi potissimum restringitur ad ea instrumenta, quæ alias non inveniuntur prohibita, ut sunt laquei, retes, arcus, viscus, hamus, *Sebast. Med. in princ. tract. d. jur. venand. n. 36.* nisi aliud consuetudine observatum, ut scilicet amplius, cuius, vel arcum construere, vel inescationes, vel retia, vel decipulas

las pōnere liceāt, nisi cum potestate illorūm, qui hoc jus quāsierunt.

§. CXXXIV. De tempore hoc observandum, ne late nimis hęc interpretatio lumatur, sed secundum mentem concedentis.

§. CXXXV. Hinc in diebus festis, uti venatio, ita aucupium prohibitum est. *Seb. Med. d. venat. qu. 11. p. 1. num. 4. Georg. Mor. in tract. d. jur. venand. p. 2. c. 10. n. 4.* ut & tempore partus, de quibus *Noë Meurer. p. 3. Von Feder-Wildpret und Vögeln*: Die weil weder das Wildpret, da der Külber in dem Meyen mit den Hunden Bengel anhencken, die Fisch im Reich, noch in diesem Fall alles Gevögel in seiner Brut, da deren nicht verschonet, darob gehalten würde, jedes *in suo genere* und Art aufzubringen. Ist es bräuchig, wird auch gemeiniglich bey einer Straff, solches zu halten, die Vögeln vom angehenden Fasten, biß *Johannis Baptiste*, nicht zu fahen, verboten. Nisi aliud urgens necessitas svadeat.

§. CXXXVI. Aucupium exerceri potest in quocunque loco, de quibus in th. 127. live publico, vel privato, vel alieno, licet alium prohibere possimus, ne fundum nostrum ingrediatur, l. 3. §. 1. ff. d. A. R. D. l. 21. ff. d. L. Aquil. nihilominus tamen

men capta contra prohibitionem capientis erunt.
 §. II. I. d. R. D.

§. CXXXVII. Finis est vel principalis, vel minus principalis; Principalis, ut per illud aucupium Dominium nobis acquiramus.

§. CXXXVIII. Minus principalis est, ut inserviat rei œconomicæ, & lautiolem & commodiorem victum nobis præbeat, nonnunquam etiam sanitati conducit.

§. CXXXIX. Appellatione autem avium venit omnis volucris, quæ ova parit, & pennis decorata est, & vel ab aviis dicitur, i. e. locis solitariis, quibus aves delectantur. Unde *Cic. ad Herenn.* Avium dulcedo ducit ad avium.

§. CXL. Hinc avibus legatis, anseres, phasiani & gallinæ sylvestres & aviaria, i. e. gabiæ, ubi stant aves, debentur, si testator talia habeat, alias fecus. Phasianarii autem, i. e. servi, qui sciunt artificia capiendi aves, & pastores anserum non continentur, nisi id testator exprefferit. *l. 66. ff. d. Legat. 3. Sebastian. Medic. part. 1. in præfat. n. 29. Mor. in pr. n. 27.* Notandum tamen hic, quod volucres tantum sint, quæ volare possunt, unde apes, velcæ, muscæ, & aliæ volucres sunt, non tamen aves.

G

§. CXL.

§. CXLI. Loquimur hic de avibus feris, nam in iis avibus, quæ natura quidem fera sunt, sed si contra naturam arte & industria hominum cicurata facta sint, ut consuetudinem commeandi, remeandi, sive accedendi, sive recedendi à nobis obtineant, cujusmodi sunt Apes, Pavones, Columbx. In quibus comprobata est talis Regula, ut eo usque nostra esse intelligantur, donec animum revertendi habeant, sed si deserint haberi, & in libertatem naturalem se receperint, tum demum occupantis fiunt.

§. CXLII. Hinc de iis bestiis arte cicuratis & reliquis sua natura quidem feris, abire tamen & redire consuetis, ut sunt columbx & anseres, quaritur: An quis citra furti crimen capere possit? & quod non possit, nisi revertendi animum exuerint, apparet ex §. 14. & seqq. Notandum hic, pavones indifferenter inter feras recenseri. l. 5. §. 2. & seqq. ff. d. A. R. D. §. 15. l. d. R. D. non considerato eo, quod etiam mansveti sint pavones. l. 37. ff. d. furt.

§. CXLIII. Quando revertendi consuetudo præsumi debeat, jure definitum non reperitur, sed in mero facto consistit, proinde ex certis signis pro ratione circumstantiarum iudicis arbitrio relin-

linquendis, dijudicanda erit. *l. 1. §. ult. ff. d. jur. delib. l. 137. §. 2. ff. d. V. O. l. 1. §. 1. ff. d. Effract. Pruckmann. in tract. d. Regal. §. venatio. c. 2. n. 25.*

§. CXLIV. Si autem intercepta fuerint ab aliquo, aut saltem à revertendi consuetudine inescationibus & arte, vel fraude averfa, in eum actio furti competit: cum etiam nec nuda spes revertendi, quam habet Dominus in animalibus mansuetis, ei inverti debeat. *l. 8. §. 1. ff. fam. erisc. l. 37. ff. d. furt. Sebast. Med. part. 2. q. 37.*

§. CXLV. Furtum autem quod hic committitur, non ex quantitate, sed affectu furandi estimatur. *c. ult. causa 14. q. ult.* In puniendo enim qualitas consideratur, maxime in *Fur. Sax. ex §. si quis quinque solidos. d. pac. tenend. constit. 32. cum mult. seqq. part. 4. quo facit Landrecht. l. 2. art. 29. ibi gloss. in fin. Ich sage dir, daß einer den andern umb einen Pfening beklagen mag.* Reprobatur tamen hoc, nisi hoc casu quis propter necessitatem & famem faciat. *Cagnolus in l. qua propter necessitatem. ff. d. R. I. Gothofr. & Schneid. ad d. §. I. de rerum divisione.*

§. CXLVI. An vero ille, qui columbas alterius in sylvis vel campis cæperit, quam qui surripit, de columbario, idque propter damnum, quod

inferunt frugibus, teneatur? Negamus. *d. l. Sebast. Med.* Unde columbas in invitis vicinis habere illicitum est, nisi de suo alat. Licet aliud de consuetudine observetur. *Sebast. Med. p. 1. q. 7. n. 4. § 5.*

§. CXLVII. De Jure Saxonico: Si gallinæ in alicujus domum involaverint, vel arcam alienam, & ibi damnum dederint, poterit ille, cui hoc damnum inferitur, illas capere, eisque alas amputare, & postea domum remittere. *Weichbild artic. 127. ubi subjicit gloss. Wann er sie erschlegt, muß er das Hun gelten mit seinen gesetzten Wehrgeld, das ist ein halber Pfenning, b. e. Schilling-Pfennig, uti Schneid. explicat, seyn 8. Pfennige.*

§. CXLVIII. Ventilatur & illud: Si inter aucupandum alicui Falco, junctis sonaleis pedibus, evadat, an is occupantis fiat, an vero priori Domino sit restituendus? Et Domino restituendum putamus, *per l. 44. §. 1. ff. d. furt. Sebast. Med. p. 2. q. 38. Georg. Mor. p. 1. c. 8. n. 19.*

§. CXLIX. Quod si vero Falco ratione cibi interierit, tenetur capiens actione in factum ad damnum, quod ea ratione damno Falconis factum est. *l. 7. §. 6. ff. d. L. Aquil. Georg. Mor. d. tr. p. 1. c. 8. num. 20.*

§. CL.

§. CL. Tandem qui jure aucupandi turbatur, vel interdicto uti possidetis, experiri potest. *l. 8. §. 6. vers. dicit igitur. in fin. ff. si servit. vind. l. 1. §. fin. in fin. ff. d. aq. pluv. arcend. l. pen. ff. d. Servit. gloss. in l. 14. in verbo certam. ff. eod. tit. gloss. in l. notab. in l. 3. verbo impediri. ff. d. aq. pluv. arcend.* Vel actione confessoria, quæ datur contra quemcunque possessorem, turbantem vel impediendum aliquem in servitute vel jure. *l. 2. l. 10. §. fin. ff. si servit. vindic. d. l. 1. §. fin. ubi gloss. in verbo quasi. ff. d. aq. pluv. arcend. §. æque. l. de Act.*

III. MEMBRVM.

DE

IVRE PISCANDI.

§. CLI.

Et denique sequitur Occupatio, quæ versatur circa animalia in mari & aqua viventia, & in specie vocatur Piscatio.

§. CLII. Omnia autem animalia degentia in aquis generali nomine dicuntur aquatilia, nam alia corio & pilis teguntur, ut vituli marini, alia corio tantum, ut Delphini, alia cortice, ut testudines, alia silicium duritia, ut ostrea & concha, alia

alia crustis, ut locustæ, alia crustis & spinis, ut Echini, alia squamis, ut pisces. *Plin. lib. 9. c. 12. Georg. Mor. in pr. n. 31.*

§. CLIII. Est autem piscatio captura libera piscium, & ubique licita. §. 12. *I. d. R. D. VVe. senb. in ff. d. A. R. D. n. 7.*

§. CLIV. Nam & pisces non solum, quos in mari cepimus, sed & eos, quos in stagno nacti sumus, nostros facimus per occupationem seu piscationem, cum pisces, qui sunt in stagno, & lacu non possideantur à Dominis, sed in libertate naturali relictisunt.

§. CLV. Atque hinc (cum usus fluminis publici jure gentium communis sit. *l. 5. ff. d. R. D. §. 2. & 3. F. cod. l. 1. §. 12. ff. d. flumin. cum similib. ideoque piscari in eo liceat, d. §. 2. I. ut injuriarum tenetur piscari prohibens. l. 13. §. ult. ff. d. injur.*) non possunt piscationes aliis prohiberi. *Zoanett. d. dupl. venat. jur. n. 93.*

§. CLVI. Fallit I. Quando jus piscandi est privatum, & Princeps vel Civitas vendidit alicui certam piscariam in loco certo fluminis, sicut in plerisque consuetudine introductum est, ut nemini privatorum liceat piscari in fluminibus publicis, nisi in iis solis, quibus hoc à Magistratu concessum est,

est, de quo *Jacobin. de S. Georg. in tract. Feud. Zoa-*
nett. d. n. 93. in fin.

§. CLVII. II. Non procedit, quando flu-
men est privatum sive proprium alicujus, quia tunc
ei, cujus est, licet piscari & non aliis. *d. l. 13. §. ult.*
f. d. injur.

§. CLVIII. III. Non procedit, si quis præ-
scripisset, ut solus piscaretur in loco fluminis. *per*
gloss. & Dd. hic super verbo omnib. ut quia solus,
quis in diverticulo fluminis piscatus est, & alios ibi
piscari volentes prohibuit, quia acquiverunt pro-
hibitioni: nam tunc à die prohibitionis constitui-
tur in quasi possessione istius juris, & accedente le-
gitimo tempore ad præscriptionem requisito, illud
jus præteribit. *Schneid. §. 2. l. d. rer. div. n. 9. l. 7. d.*
divers. & tempor. præscript.

§. CLIX. Quodnam tempus ad hujusmodi
præscriptionem requiratur? quæstionis erit. Nos
tempus immemoriale requiri putamus. *c. super*
quibusdam. §. praterea. d. V. S. Schneid. in d. §. 2. f.
n. 9. Sixtin. d. Regal. lib. 2. c. 18. n. 17.

§. CLX. An autem piscationem prohibe-
re possint, in publicis locis, Principes? quæritur.
Et nisi justissima causa adsit, hoc non posse. *Schra-*
der. d. jur. incorpor. §. 25. n. 19. & 20. Heig. q. 15. n.
18. Noë

18. Noë Meurer. d. venat. part. 2. Zoanett. d. l. num.
93. Schneid. d. l. n. 9. putant.

§. CLXI. In alieno vero piscari omnino
licitum non est: quod tamen secus in venatione,
de quibus supra dictum fuit. Si vero fundus alie-
nus inundatus esset à flumine, & istuc pisces aqua
apportasset, tunc eos ibi piscari licitum cuius foret.
*l. 15. ibique gloss. ff. d. act. empt. l. 62. §. 1. ff. d. usufr.
l. 44. ff. d. R. V. Sebast. Med. p. 2. q. 23.*

§. CLXII. Pisces regulariter ejus esse, qui
capit, non vero ejus, qui retia extendit: secus ta-
men est in iis piscibus, qui in piscinis vivunt, nam
ii, cum à privatis possideantur, ac data opera ac in-
dustria hominum in eos conjiciantur, non fiunt
occupantium. *l. 3. §. 14. ff. de acquirend. vel omitt.
possess.*

§. CLXIII. Quæstio non adeo inutilis in-
ter DD. controvertitur: An pisces, quemadmo-
dum & feræ & volucres inter mobilia vel immobi-
lia sint numeranda? De quibus late *Sebast. Medic.
p. 1. qu. 17.*

§. CLXIV. Circa Piscationem illud no-
tandum est, debere quem ea uti bona fide, maxi-
me si titulo conductionis piscationem habeat, &
hinc vel omnibus illis modis abstinendum, quibus
vel

vel omnes vel magna pars piscium tolleretur. *l. 1. d. usufr. & quemadm. l. 25. ff. loc. conduct.*

§. CLXV. Hinc pisces cum esca, qua occiduntur, in magna copia omnino capi prohibitum est. *Georg. Mor. part. 1. c. 2. num. 46.*

§. CLXVI. Forma Piscationis varia est, alia enim fit retibus, sagenis, gargustiiis, alia hamis & jaculis. *Georg. Mor. in princ.* Finis cum effectu fere coincidit.

Et hæc pro Synoptica instituti ratione & ingenii tenuitate de fructuosa Venationum materia veritatis & exercitii studio differuisse sufficiat. Faxit Summus ille Jehova, ut hæc omnia in nominis sui gloriam & proximorum emolumentum cedant.

SOLI DEO GLORIA.

H

CO.

COROLLARIA.

I.

An jus Foresti seu jurisdictio syl-
vatica inter jurisdictionis spe-
cies referenda? N.

II.

An Princeps, qui jus Venandi
certo in territorio vel districtu ali-
cui concessit, etiam jus Aucupan-
di & Piscandi dedisse, censeatur?
Negatur.

III.

An Subditi à Domino vel Su-
periore suo jure cogi possint ad o-
peras in Venationibus exhibendas?
Distingv.

IV. In.

IV.

Inter Venationem, seu jus Venandi, & inter Forestam, seu jus Forestæ vel Foresti (utrumque enim usu receptum est) discrimen esse statuimus.

V.

An, si aliquis alius ex legitima concessione vel præscriptione flumen habens, alii illud in feudum contulerit, jus etiam piscandi, & pisces hac infeudatione comprehensi censeantur? Affirm.

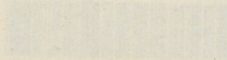
VI.

An jus Lutræ seu Castores capiendi spectet ad jus Venationis & Nemoris, an vero ad jus piscationis? Posterius affirm.

F I N I S.

DLF-Ident
003 720 123

ULB Halle

003 770 125

3

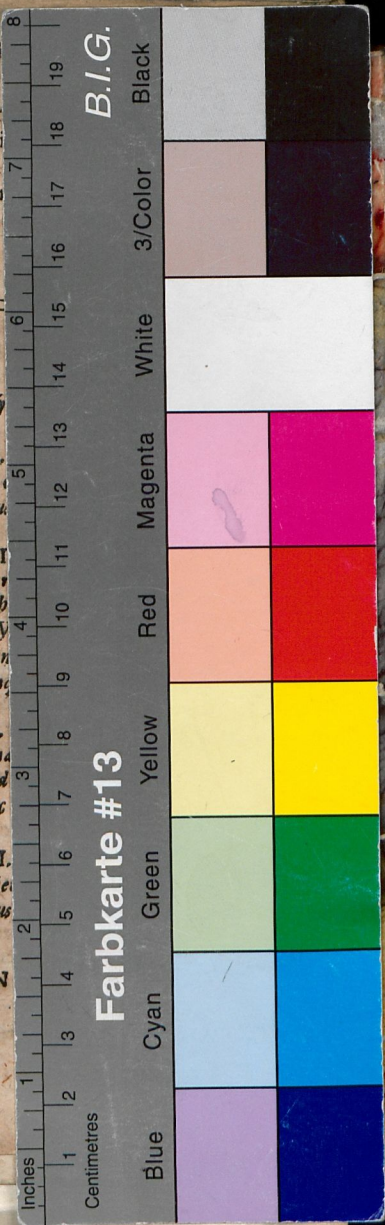
f

Sb

WOM

17816

16.
6

DISSERTATIONEM IVRIS PVBLICI.

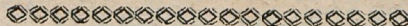
1638, 5

DE

IVRE VENANDI,
AVCVPANDI ET
PISCANDI,

GERMANIS:

Von Wild- Vogel- Fischfang- und Forst- Rechten,
auch wie man und wer sich dessen anzumassen befugt.

PRAESIDE

GOTHOFREDO FIBIGIO,

APVD IENENSES ANTEHAC ICTO CELEBERRIMO,

D. XVI. AVG, CIO IO CXXXVIII.

HABVIT

GODOFREDVS SCHEFFER,

GORLICIVS.

IENAE,
EX OFFICINA HELLERIANA, 1756.

